

NARODOWY INSTYTUT LEKÓW

INSTRUKCJA DLA ZLECENIODAWCY

Nr egzemplarza: 1

Nr: ZE/IZ - 04

Wydanie: 1

TYTUŁ: Przygotowanie próbek do badań referencyjnych wykonywanych w KORLD

Data wydania: 07.01.2020

Strona: 1/ 3

Cel instrukcji:

Celem instrukcji jest przedstawienie prawidłowego sposobu pobierania, oznakowania, przechowywania i przesyłania próbek do badań referencyjnych wykonywanych w Krajowym Ośrodku Referencyjnym ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (KORLD).

Zakres stosowania:

Niniejsza instrukcja obowiązuje w laboratoriach zleceniodawcy - medycznych laboratoriach diagnostycznych.

Rodzaje próbek biologicznych do badań referencyjnych:

- izolaty (szczepy) bakterii wyhodowane podczas rutynowych badań mikrobiologicznych w medycznych laboratoriach diagnostycznych (MLD) z materiałów klinicznych pochodzących od pacjentów
- szczepy bakteryjne o specyficznych mechanizmach oporności i szczepy odporne na określone leki zgodnie z aktualną listą drobnoustrojów, która stanowi załącznik do niniejszej instrukcji.

UWAGA

KORLD nie wykonuje badań identyfikacji drobnoustrojów sprawiających trudności diagnostyczne w identyfikacji.

Sposób postępowania:**Zasady Ogólne**

Do badań referencyjnych należy przysyłać **wyłącznie pierwszy izolat danego gatunku od danego pacjenta** podejrzany o posiadanie określonego mechanizmu oporności np. typu karbapenemazy.

Jeśli dany szczep bakterii wyhodowano zarówno z zakażenia, jak i z kolonizacji, należy przysłać szczep wyizolowany z zakażenia, a na zleceniu należy wpisać informację, że szczep o takim samym fenotypie wyizolowano także z kolonizacji.

W przypadku wyizolowania od jednego pacjenta kilku szczepów z zakażeń np. z kilku butelek z posiewem krwi należy przesłać jeden (pierwszy) izolat.

1. Pobieranie próbek szczepów bakteryjnych (izolatów)

1.1. Do badań referencyjnych należy pobierać:

- **izolaty** bakteryjne wyhodowane z materiałów biologicznych pobranych od pacjentów, izolaty należy pobierać do podłoża transportowego w taki sposób, aby pobrana hodowla była czysta:
- **hodowlę izolatu** pobraną wymazówką z podłoża stałego na płytce Petriego należy umieścić w podłożu transportowym:
 - Amies lub Stuart - dotyczy szczepów z gatunków niewymagających (pałeczki *Enterobacterales*, bakterie z rodzajów *Pseudomonas*, *Acinetobacter*, *Staphylococcus*, *Enterococcus*)
 - z dodatkiem węgla aktywnego – dotyczy szczepów pozostałych gatunków.

2. Oznakowywanie próbek

INSTRUKCJA Nr: ZE/IZ-04 TYTUŁ: Przygotowanie próbek do badań referencyjnych wykonywanych w KORLD	Nr egzemplarza: 1
	Wydanie: 1
	Strona: 2/ 3

Próbkę należy czytelnie podpisać numerem oryginalnym szczepu identycznym jak na formularzu zlecenia.

3. Dokumenty towarzyszące próbce - formularz zlecenia badania referencyjnego

3.1. Do każdej próbki, należy dołączyć wypełniony formularz zlecenia badania referencyjnego wykonywanego przez KORLD zamieszczony na stronie internetowej KORLD

www.korld.nil.gov.pl.

3.2. Na formularzu zlecenia należy obowiązkowo zamieścić:

- dane teleadresowe laboratorium przesyłającego izolat,
- dane osoby upoważnionej do zlecenia badań referencyjnych i otrzymania wyniku badania,
- dane pacjenta,
- dane dotyczące izolatu,
- cel badania referencyjnego
- inne istotne informacje dotyczące izolatu i pacjenta (jeśli dostępne).

Szczegółowy opis poprawnego wypełniania formularza zlecenia badania został opisany w instrukcji ZE/IZ-05 zamieszczonej na stronie internetowej KORLD www.korld.nil.gov.pl.

4. Przechowywanie próbek przeznaczonych do badań referencyjnych w KORLD

4.1. Przed wysłaniem próbek do KORLD, izolaty bakteryjne, należy przechowywać w następujący sposób:

- na płytkach Petriego:
 - w lodówce, w temperaturze 2-8°C – dotyczy izolatów z gatunków niewymagających (pałeczki *Enterobacterales*, bakterie z rodzajów *Pseudomonas*, *Acinetobacter*, *Staphylococcus*, *Enterococcus*),
 - w temperaturze pokojowej - dotyczy izolatów z pozostałych gatunków
- w podłożu transportowym - w temperaturze pokojowej, zgodnie z zaleceniem producenta podłoża.

4.2. Po wysłaniu próbek do KORLD, płytki Petriego, z których je pobrano, należy zabezpieczyć w Laboratorium do czasu otrzymania wyniku badań referencyjnych. Izolaty bakteryjne należy przechowywać zgodnie z procedurami obowiązującymi w Laboratorium.

4.3. Od dnia wysłania izolatu do KORLD, laboratorium powinno przechowywać izolat, tak długo, aby w razie konieczności lub potrzeby, była możliwość ponownego przesłania go do KORLD:

- zleceńdawcy z Warszawy i okolic - przez okres do 5 dni
- pozostali zleceńdawcy – przez okres do 10 dni

4.4. W przypadku nieudanego ożywienia izolatu w KORLD, pracownik Ośrodka telefonicznie poinformuje Laboratorium zlecające, o konieczności ponownego przesłania izolatu.

5. Kryteria przyjęcia próbek do badań referencyjnych w KORLD

KORLD może nie podjąć czynności wykonania badań referencyjnych w przypadku próbek:

- nieidentyfikowanych (brak oznakowania lub niewłaściwe oznakowania próbki),
- zniszczonych podczas transportu (rozlanych, wyschniętych, uszkodzonych),
- nieprawidłowo transportowanych - czas transportu przekraczający 5 dni, zbyt wysoka lub zbyt niska temperatura transportu,
- próbek pobranych na niewłaściwe podłoże transportowe,
- bez zlecenia badania,
- nieprawidłowo pobranych, tj. na suchej wymazówce,
- przesyłanych na płytkach Petriego.

INSTRUKCJA Nr: ZE/IT 5.8/008	Nr egzemplarza: 1
TYTUŁ: Zasady pobierania próbek do badań referencyjnych wykonywanych w KORLD	Wydanie: 1
	Strona: 3/ 3

Odsyłacze: ---

Załączniki:

1. *Lista szczepów przyjmowanych do badań referencyjnych w KORLD*

KONIEC